COŞMARURI ÎN ARMAGEDDON

— “Asleep in Armageddon” [“Perchance to Dream”] 1948 —

de Ray Bradbury

Traducerea: Viorel Pîrligras

Nu vă doriţi moartea şi nu sînteţi pregătit pentru moarte, dar ceva se strică, rachete vă aruncă în spaţiu, intervine un planetoid; e întuneric, o mişcare, faţa acoperită de mîini, o tracţiune violentă înapoi, energia disponibilă din reactoarele din faţă, căderea finală...

Întuneric. În întuneric, imensa durere. În inima durerii, coşmarul. Nu-şi pierduse cunoştinţa.

„**Cum te cheamă?**” întrebară voci invizibile. „Saile”, răspunse, în mijlocul unor greţuri care-l ameţeau. „Leonard Saile”. „**Ce meserie ai?**” strigară vocile. „Astronaut”, strigă şi el, singur în întuneric. „**Fii binevenit**”, strigară vocile. „**Binevenit, binevenit**”. Tăcură.

Se ridică în picioare în epava navei care-i zăcea în jur precum zdrenţele unei haine vechi.

Soarele se înălţa pe cer şi se făcu dimineaţă.

Saile se săltă afară din micul sas şi rămase în picioare, respirînd aerul dimineţii. Ce noroc, un adevărat noroc: aerul era respirabil. Un control rapid îi arătă că avea provizii pentru două luni. Perfect, perfect! Şi asta... atinse epava cu degetul. Miracolul miracolelor! Radioul era întreg!

Bîigui un mesaj în emitător: NAVA ZDROBITĂ PE PLANETOIDUL 787. SAILE. TRIMITEŢI AJUTOARE.

Răspunsul îi parveni imediat: ALO, SAILE, AICI ADDAMS. VORBESC DE PE SPATIODROMUL DE PE MARTE. TRIMITEM NAVA DE SALVARE LOGARITM. SOSEŞTE PE PLANETOIDUL 787 ÎN ŞASE ZILE. ŢINE-TE BINE!

Saile făcu cîţiva paşi în ritm de dans.

Ce simplu era totul! Căzuse pe un planetoid. Avea hrană. Chemase ajutor prin radio. Ajutoarele soseau. Asta-i tot! Bătu din palme.

Soarele se înălţa şi mai sus şi-l încălzi. Saile era departe de a se simţi în pericol. Cele şase zile vor trece ca o nimica toată. Va mînca, va dormi. Aruncă o privire în jur. Nu existau animale periculoase; avea un nivel de oxigen suportabil. Ce şi-ar mai putea dori? Fasole cu şuncă, îi fu răspunsul. Mirosul aţîtător al micului dejun umplu aerul.

După micul dejun, fumă încet o ţigară, pînă la filtru, suflînd lung fumul. Dădu din cap mulţumit. Ce viaţă! N-avea nici o zgîrietură. Ce noroc! Un adevărat noroc!

Capul i se aplecă. Mi-e somn, gîndi.

Bună idee. Să trag un pui de somn. Am tot timpul ca să dorm şi să mă odihnesc. Am şase zile lungi şi plăcute în faţa mea ca să lenevesc şi să filozofez. Să ne culcăm!

Se întinse, îşi puse braţul sub cap şi închise ochii.

Îl apucă nebunia. Voci care murmurau:

„**Dormi, da, dormi**”, spuneau vocile. „**A! Dormi, dormi**”.

Deschise ochii. Vocile tăcură. Totul era normal. Ridică din umeri. închise din nou ochii puţin cîte puţin, îşi aşeză cît mai confortabil capu-i mare.

„**Iiiiiiiiiiiii**” cîntară vocile, în depărtare.

„**Aaaaaaaaaaaaa**” cîntară vocile.

„**Dormi, dormi, dormi, dormi, dormi**” cîntară vocile.

„**Mori, mori, mori, mori, mori**” cîntară vocile.

„**Ooooooooooooo**” strigară vocile.

„**Mmmmmmmmmmmmm**”, o albină îi traversă creierul.

Se sculă. Scutură capul. Îşi duse mîinile la urechi. Îşi privi nava sfărîmată. Metal tare. Simţi stînca solidă sub degete. Privi soarele atît de real care încălzea cerul albastru.

Să încercăm să dormim pe spate, se gîndi. Se lăsă să cadă pe spate. Ceasul îi ticăia la mînă. Sîngele-i clocotea în vene.

„**Dormi, dormi, dormi, dormi, dormi, dormi**” cîntară vocile.

„**Oooooooooooo**” cîntară vocile.

„**Aaaaaaaaaaaa**” cîntară vocile.

„**Mori, mori, mori, mori, mori. Dormi, dormi, mori, dormi, mori, dormi, mori! Ooooooo! Aaaaaaa! Iiiiiiii!**”

Sîngele i se zbătea în tîmple. Zgomotul vîntului care izbucneşte.

„**Al meu, al meu**, spuse o voce. **Al meu, al meu, e al meu!**”

„**Nu, al meu, al meu**, spuse o altă voce. **Nu, al meu, al meu, e al meu!**”

„**Nu, al nostru, al nostru**, cîntară vocile. **Al nostru, al nostru, e al nostru!**”

Degetele i se crispară. Spasme îi zguduiră fălcile. Pleoapele îi clipeau cu frenezie.

„**În sfîrşit, în sfîrşit**, cîntă o voce piţigăiată. **Acum, acum. S-a sfîrşit, s-a sfîrşit cu aşteptarea cea lungă**, cîntă vocea piţigăiată. **S-a sfîrşit, s-a terminat, în sfîrşit!**”

Ar fi jurat că se afla sub apă. Cîntece verzi, fantasme verzi, un timp verde. Voci pîrîitoare se înecau în lichidul întunecat al mareii. Coruri îndepărtate cîntau cîntece lipsite de sens. Leonard Saile se sucea şi se răsucea, pradă torturii.

„**Al meu, al meu!**” strigă o voce puternică. „**Al meu, al meu!**” scheună o alta. „**Al nostru, al nostru!**” strigă corul.

Rezonanţe metalice, clinchete de săbii, lupta, bătălia, încăierarea, războiul. Toate astea explodînd în mintea-i fărîmiţată cu ferocitate!

„**Iiiiiiiiii!**”

Sări în picioare cu un urlet înfricoşat. Peisajul se topea şi se dezagrega.

O voce spuse: „**Sînt Tylle din Rathaler. Tylle cel Mîndru. Tylle al Movilei Însîngerate. Tylle cu Toba Morţii. Tylle din Rathaler. Ucigaşul Oamenilor!**”

O alta spuse: „**Sînt Torr din Wendillo. Torr cel înţelept. Exterminatorul Necredincioşilor!**”

Corul cîntă: „**Şi noi războinicii, noi oţelul, noi războinicii, noi sîngele roşu curgînd în valuri, sîngele roşu dezgustător, sîngele roşu fumegînd în soare...**”

Leonard Saile se clătină sub greutatea poverii. „**Plecaţi de-aici!** strigă el. **Lăsaţi-mă! Pentru numele lui Dumnezeu, lăsaţi-mă în pace!**”

„**Iiiiiiiiii!**”, un scîrţîit de oţel fierbinte pe oţel.

Linişte.

Rămase nemişcat, cu sudoarea şiroindu-i prin toţi porii pielii. Tremura atît de rău încît nu putea să stea în picioare. Sînt nebun, se gîndi. Nebun de-a binelea. Delirez. Nebun.

Deschise cu o lovitură scurtă cutia care conţinea hrana, moşmondi ceva cu un produs chimic aflat acolo. Cafeaua caldă fu gata într-o clipă. O bău cu înghiţituri lungi, vărsîndu-şi pe cămaşă picături mari. Tremură. Respiră cu nesaţ aerul curat.

S-o luăm logic, gîndi el aşezîndu-se greoi. Cafeaua îi frigea limba. N-am avut antecedente de nebunie în familie de două sute de ani. Toţi au fost sănătoşi, bine echilibraţi psihic. Aşadar nici un motiv ca să apară acum un caz de nebunie.

Şocul? Prostii! Nu-i nici un şoc. Ajutoarele îmi vor veni în şase zile. Nu-i nici un şoc aici. Nici un pericol. Nu-i decît un vulgar asteroid. Un loc normal, tot ceea ce poate fi mai normal. N-am nici un motiv să înnebunesc. Sînt întreg la minte.

„**Zău**?” strigă o mică voce metalică înăuntrul său, un ccou care se stinse.

„Da!” strigă el pocnindu-şi degetele. „întreg la minte!”

„**Hahahahahahahahahaha!**” se auzi undeva un rîset depărtîndu-se.

Se întoarse brusc. „Tăceţi din gură, acolo!” strigă.

„**N-am zis nimic**”, spuseră munţii. „**N-am zis nimic**,” spuse cerul. „**N-am zis nimic**”, spuse epava navei.

„Bine”, spuse el legănîndu-se de la stînga la dreapta. „Ei bine, poate vă prind că mai ziceţi ceva!”

Totul era în ordine.

Pietrele se încălziră. Cerul era mare şi albastru. Îşi privi degetele şi observă cum strălucea soarele pe fiecare din porii negri. Îşi privi pantofii şi praful cu care erau acoperiţi. Dintr-o dată se simţi bucuros deoarece luase o hotărîre. N-o să mă culc, gîndi. Am coşmaruri, şi atunci la ce bun să mă culc? Iată soluţia.

Îşi făcu un orar de petrecere a timpului. De la nouă dimineaţa - cît era în acel moment - pînă la prînz se va plimba şi va vizita asteroidul. Va scrie cu un creion galben pe un bloc-notes tot ceva vedea. Apoi se va aşeza şi va deschide o cutie de sardele în ulei pe care o va mînca cu pîine unsă cu unt. De la douăsprezece şi jumătate pînă la ora patru va citi nouă capitole din Război şi Pace. Va scoate cartea din epavă şi-o va pune într-un loc unde-i va veni uşor s-o găsească mai tîrziu. Mai avea şi o culegere de versuri de T.S. Eliot, pe care putea să le citească cu plăcere.

Cina o va servi la ora cinci şi jumătate, apoi, de la şase la zece, va asculta la radio programul transmis de Pămînt. Va audia cîţiva comici nepricepuţi care vor debita glume şi un cîntăreţ deplorabil, apoi ultimele informaţii. Emisiunea se va termina la miezul nopţii cu imnul Naţiunilor Unite.

Şi pe urmă?

Simţi că-i vine rău.

Voi face pasienţe pînă-n zori, gîndi. Mă voi păstra treaz bînd cafea neagră fierbinte şi voi face pasienţe, fără să trişez, pînă la răsăritul soarelui.

Ho! Ho! gîndi.

— Ce-ai spus? se întrebă.

— Am spus „ho! ho!”, răspunse. Tot va trebui să adormi odată şi-odată.

— Sînt mai treaz ca niciodată, spuse.

— Mincinosule, îşi răspunse. Îi făcea plăcere conversaţia.

— Mă simt în cea mai bună formă, spuse el.

— Ipocritule, răspunse.

— Nu mi-e frică de noapte, nici de somn, nici de orice-ar fi, spuse.

— Foarte nostim, răspunse.

Nu era în apele lui. Îi era somn. Şi faptul că-i era frică să n-adoarmă îl făcea să-şi dorească şi mai mult să se întindă, să-şi închidă ochii şi să aţipească.

— Te simţi bine? îl întrebă ironicul cenzor.

— Voi face o mică plimbare ca să privesc pietrele şi formaţiunile geologice, gîndindu-mă ce plăcut e să trăieşti, spuse.

— Doamne! strigă cenzorul. Ce fricos!

Vei rezista poate o zi, gîndi, poate o noapte; dar ce se va petrece în noaptea următoare, şi cea careva urma, şi cea care va veni apoi? Vei putea rămîne treaz permanent, timp de şase nopţi?

Pînă la sosirea navei de ajutor? Eşti atît de rezistent şi puternic?

Răspunsul era „nu”.

De ce ţi-e frică? Nu ştii. Vocile alea…Zgomotele alea. Dar nu pot să-ţi facă nici un rău, nu-i aşa?

Poate că da. Va trebui totuşi să le înfrunţi odată şi odată. Chiar va trebui? Curaj, bătîne. Sus fruntea!

Se aşeză pe solul tare. încerca o poftă teribilă de a plînge. Avea impresia că viaţa i se sfîrşise şi că pătrundea pe un teren nou şi necunoscut. Era o zi decepţionantă cu soarele ăsta cald. Din punct de vedere fizic se simţea bine; pe o zi ca asta ar fi putut merge la pescuit, sau să culeagă flori, sau să îmbrăţişeze o femeie…Dar, în mijlocul unei zile minunate, ce găsea el?

Moartea.

Nu, oricum, asta nu!

Moartea, insistă el.

Se întinse şi închise ochii. Se săturase să-şi piardă timpul

de pomană.

Foarte bine, se gîndi, dacă eşti într-adevăr moartea, vino să mă iei. Vreau să ştiu ce înseamnă toate aiurelile astea.

Şi moartea veni.

— **Iiiiiiiiii**, spuse o voce.

— Da, ştiu, răspunse Leonard Saile, întins pe jos. Şi mai ce?

— **Aaaaaaaaa**, spuse o altă voce.

— Şi asta o ştiu, spuse Leonard Saile cu un ton nervos. Se simţi deodată îngheţat. Gura i se deschise larg.

— **Sînt Tylle din Rathalar, Ucigaşul Oamenilor**!

— **Sînt Torr din Wendillo, Exterminatorul Necredincioşilor**!

— Ce-i cu locul ăsta? întrebă Leonard Saile cuprins de frică.

— **Odată era o planetă puternică**! spuse Tylle din Rathalar.

— **Dintotdeauna un cîmp de luptă**! spuse Torr din Wendillo.

— **Acum moartă**, spuse Tylle.

— **Acum tăcută**, spuse Torr.

— **Pînă ca tu să soseşti**, spuse Tylle.

— **Să ne redai viaţa**, spuse Torr.

— Sînteţi morţi, protestă Leonard Saile. Rostul meu e să servesc de cîmp de luptă, nu-i aşa?

— Sînteţi prieteni? întrebă el.

— **Duşmani**! strigă Torr.

— **Duşmani neînduplecaţi**! strigă Tylle.

Un rînjet frînse buzele lui Saile. Era înspăimîntător de palid.

— Cît timp aţi aşteptat? întrebă.

— **Ce-i aia „timp"**?

— Timp de două mii de ani?

— **Poate**.

— Timp de milioane de ani?

— **Poate**.

— Ce sînteţi? Gînduri, spirite, fantome? mai întrebă el.

— **Toate astea şi mai mult încă**.

— Inteligenţe?

— **Întocmai**.

— Cum aţi supravieţuit?

„**Iiiiiiiii**”, cîntă corul din depărtare.

„**Aaaaaaaaa**”, cîntă o altă armată care abia aştepta să se lupte.

— **Pe vremuri, acesta era un pămînt fertil, o planetă bogată. Şi existau două naţiuni - două naţiuni puternice, conduse de doi oameni puternici: eu, Torr, şi el, cel care se numeşte Tylle. Apoi planeta a decăzut, popoarele şi armatele prăpădindu-se şi sleindu-se în mijlocul unui teribil război care dura de cinci mii de ani. Trăiam vieţi îndelungate şi gustam iubiri îndelungate; beam mult, dormeam mult, luptam mult. Şi, cînd planeta muri, corpurile noastre se ofiliră şi numai după o groază de timp, recurgînd la multă ştiinţă, am putut supravieţui**.

— Supravieţui, repetă Leonard Saile, uimit. Dar n-a rămas nimic din voi!

— „**Sufletele noastre, biet prostănac!**” „**Sufletele noastre! Ce e un corp fără un suflet?**”

— Ce e un suflet fără un corp? ripostă Leonard Saile cu un ton ironic. V-am prins aici! Recunoaşteţi-o: v-am prins!

— **E adevărat**, reluă vocea crudă. **Unul e inutil cînd celălalt lipseşte. Dar, chiar nematerială, supravieţuirea e supravieţuire, sufletele naţiunilor noastre, datorită minunilor ştiinţei, au supravieţuit**.

— Dar lipsite de simţ, lipsite de ochi, de urechi, lipsite de pipăit, de miros, de tot! Ce-a mai rămas?

— **Lipsite de toate astea, da. Sîntem doar nişte esenţe. Asta am fost timp foarte îndelungat. Pînă astăzi**.

Şi acum, am venit eu, gîndi Leonard Saile.

— **Ai venit**, spuse vocea, **ca să dai substanţă sufletelor noastre. Ca să ne dai corpul de care avem nevoie**.

Nu sînt decît unul singur, gîndi Saile.

— **Cu toate astea, poţi să ne fii de folos**.

Sînt o fiinţă vie, gîndi Saile. Refuz intruziunea voastră.

— **Ne refuză intruziunea! Ai auzit, Torr? Refuză**!

— **Ca şi cum ar avea dreptul să refuze ce-i place**!

— Feriţi-vă, spuse Saile cu un ton ameninţător. Voi clipi din ochi şi veţi dispare, spectrelor! Mă voi trezi şi vă voi şterge!

— **Dar tot va trebui să adormi odată şi odată**! strigă

Torr. **Şi, cînd vei adormi, eu voi fi acolo, în aşteptare. în aşteptarea ta**!

— Ce vreţi, de fapt?

— **Să ne regăsim consistenţa. Corpul. Senzaţia**.

— Nu-l puteţi avea amîndoi.

— **Ne vom lupta între noi**.

Un cleşte de foc îi strîngea capul şi-ar fi jurat că un cui ascuţit îi fusese înfipt şi înfundat foarte adînc între cele două jumătăţi ale creierului.

Acum era teribil de clar. Oribil, magnific de clar! **El** era universul lor. Lumea gîndurilor lui, creierul lui, capul lui, se împărţeau în două cîmpuri: cel al lui Tbrr şi cel al lui Tylle. Se foloseau de el!

În mintea sa, stindardele zburau pe un fond de cer roz. Scuturi de bronz culegeau soarele. Animale cenuşii se mişcau, apoi se năpusteau într-un val de săbii, panaşe şi trompete.

“**Iiiiiiiii!**” Iureşul.

“**Aaaaaaaa!**” Răgetul.

“**Noooooooo!**” Vîrtejul.

“**Mmmmmmmm**...”

Zece mii de oameni se repezeau şi traversau îmbulzindu-se mica scenă ascunsă. Zece mii de oameni îi pluteau pe globul intern al ochiului. Zece mii de suliţi îi şuierau între micile cochilii osoase ale capului. Zece mii de puşti împodobite cu bijuterii tunau. Zece mii de voci îi cîntau în urechi. Acum corpul îi era sfişiat şi hărţuit, zgîlţîit şi rostogolit în toate părţile; urla, se răsucea de durere, oasele capului erau pe cale de a i se sparge în bucăţele. Bolboroseli, strigăte stridente, în timp ce, traversîndu-i cîmpiile osoase ale minţii şi un întreg continent de măduvă, sărind prăpăstii de vene, coborînd coline de artere, trecînd peste fluvii de sînge, soseau armate şi iar armate! O armată, două armate, cu săbii strălucind în soare, se aruncau în asalturi, cincizeci de mii de suflete îl înşfăcau, puneau stăpînire pe el, îl ciopîrţeau, îl foloseau! Într-o singură clipă - aprigul şoc al unei armate împotriva celeilalte, goana, vacarmul, furia descătuşată, moartea, nebunia!

Armatele se loveau ca nişte talgere!

Sări în picioare, pradă delirului. Traversă alergînd deşertul. Fugi, fugi fără să se poată opri.

Se aşeză şi plînse. Suspină pînă cînd începură să-l doară

plămînii. Plînse tare şi mult. Lacrimile îi cădeau de-a lungul obrajilor şi printre degetele tremurînde pe care le ţinea ridicate. „Dumnezeule, Dumnezeule, vino-mi în ajutor! Oh! Dumnezeule, vino-mi în ajutor!” spuse.

Totul reveni la normal.

Era ora patru după-amiază. Stîncile erau inundate de soare. După un timp, Saile reuşi să-şi coacă vreo cîteva prăjiturele, pe care le mîncă, calde, cu dulceaţă de căpşuni. Îşi şterse degetele pătate de cămaşă, la întîmplare, străduindu-se să nu-şi mai aducă aminte.

Cel puţin ştiu cu cine am de-a face, se gîndi. Oh! Doamne, ce lume! Ce monstru e în realitate lumea asta cu aspect atît de nevinovat! Bine că nimeni n-a explorat-o încă... Dar, de fapt, poţi să fii sigur?... Îşi scutură capul înfierbîntat. Îi plîng pe cei care s-au prăbuşit aici înaintea mea, dacă au fost. Un soare cald, stînci tari, nici o urmă de ostilitate. O lume fermecătoare.

Pînă în momentul în care închizi ochii şi-ţi laşi gîndurile în voie. Atunci, noaptea, şi vocile, şi mulţimea, şi moartea sosesc cu paşi tiptili.

„Dar mă simt foarte bine acum!” spuse cu orgoliu. „Ia priviţi!” Întinse mîna. Printr-un suprem efort de voinţă, aceasta nu tremură. „Vă voi arăta eu cine dracu’ face legea aici”, declară el luînd ca martor cerul nevinovat.

„Eu!” îşi lovi pieptul.

Să ştii că gîndul putea trăi atît de mult! Timp de un milion de ani poate, toate gîndurile astea de moarte şi de dezordine şi de cucerire plutiseră în atmosfera nevinovată, dar otrăvită, a planetei, aşteptînd ca un om adevărat să le deschidă o cale prin care ele să poată ţîşni din nou, cu toată virulenţa lor smintită.

Acum, cînd se simţea mai bine, toate acestea îi păreau stupide. Singurul lucru care-mi rămîne de făcut, se gîndi, este să rămîn treaz timp de şase nopţi. În felul acesta nu mă vor mai necăji. Cît timp sînt treaz sînt stăpîn. Sînt mai puternic decît monarhii ăştia demenţi şi decît hoardele lor stupide de trăgători de săbii şi de purtători de scuturi şi sunători de trompete. Voi rămîne treaz.

Dar vei fi capabil? se întrebă. Timp de şase nopţi? Treaz?

Am cafea, pastile, cărţi şi cărţi de joc.

Dar sînt obosit **acum**, se gîndi, atît de obosit! Voi putea

rezista somnului tot acest timp?

Ei bine, dacă nu...mai am şi revolverul.

Ce se va întîmpla cu monarhii aceştia stupizi dacă le trag un glonte în scena lor de teatru? Lumea întreagă e o scenă? Nu. Tu, Leonard Saile tu eşti mica scenă. Şi ei sînt actorii. Ce se va întîmpla dacă trimiţi un glonte în culise, demolînd decorurile, sfîşiind perdelele, distrugînd rîndurile? Vor fi nimicite aşadar scena, actorii, totul, dacă nu se feresc!

Primul lucru ce trebuie făcut este să trimită un nou mesaj prin radio spaţiodromului de pe Marte. Dacă au posibilitatea, acolo, să grăbească trimiterea navei de ajutor, poate că Saile ar rezista pînă la sosirea ei. În tot cazul, va trebui să le aducă la cunostintă ce fel de planetoid era locul acesta de coşmaruri şi de viziuni delirante, atît de nevinovat în aparenţă...

Manipulă un timp butonul de la radio. Buzele i se strînseră. Radioul nu funcţiona.

Transmisese mesajul în care cerea ajutor, primise răspunsul şi apoi amuţise.

Asta-i chiar nota de ironie care trebuia, îşi spuse Saile. Nu-i mai rămînea decît un singur lucru de făcut: să alcătuiască un plan.

Ceea ce şi făcu. Luînd un creion galben, îşi întocmi programul pe cele şase zile.

În seara asta, scrise, de citit şase alte capitole din Război şi Pace. La ora patru dimineaţa de luat o cafea caldă. La ora patru şi un sfert, de scos cărţile de joc din pachet şi apoi de făcut zece pasienţe. Asta ar trebui să dureze pînă la ora şase şi jumătate, oră la care... iar puţină cafea. La ora şapte, de ascultat programele de dimineaţă emise de Pămînt, dacă postul receptor de radio funcţionează. Funcţionează oare? Încercă receptorul. Nu funcţiona. Bun, scrise, de la şapte la opt de fredonat toate cîntecele pe care le cunosc, de alcătuit propria emisiune de varietăţi. De la opt la nouă, de gîndit la Helen King. De amintit de Helen. Chibzuind bine, de gîndit la Helen de acum.

Sublinie cuvintele acestea cu creionul.

Restul orarului fu notat în cele mai mici amănunte.

Trecu în revistă medicamentele, printre care se găseau mai multe cutii cu pastile care-l vor ţine treaz. O pastilă pe oră timp de şase zile. Se simţi plin de încredere.

„În sănătatea voastră şubredă, Torr, Tylla!”

Înghiţi o pastilă cu o gură de cafea neagră fierbinte, în sfîrşit, între un lucru şi altul, că era Tolstoi sau Balzac, remi, cafeaua, pastilele, plimbarea, apoi din nou Tolstoi, din nou Balzac, un alt remi, alte pasienţe, prima zi trecu, apoi a doua şi a treia.

În ziua a patra, se întinse liniştit la umbra unei stînci şi începu să numere pînă la o mie, apoi din cinci în cinci, apoi din zece în zece, pentru a avea o ocupaţie şi a-şi păstra mintea trează. Ochii îi erau atît de obosiţi încît trebuia să şi-i scalde în apă rece. Nu putea citi deoarece suferea de dureri de cap cumplite. Era atît de extenuat încît nu mai putea mişca. Era abrutizat de atîtea medicamente. Părea un manechin de ceară umplut cu droguri care să-l ţină într-o stare de veghe oribilă. Ochii îi erau de sticlă, limba ca un vîrf ruginit, degetele păreau înmănuşate de ace şi blană.

Urmări din ochi acele ceasului. O secundă mai puţin de aşteptat, gîndi. Două secunde, trei secunde, patru, cinci, zece, treizeci de secunde. Un minut întreg. Acum, o oră mai puţin de aşteptat. Oh, navă, grăbeşte-te să-ţi termini drumul!

Începu să rîdă încet.

Ce s-ar întîmpla dacă ar abandona de bună voie partida şi-ar ceda somnului? Să dorm, ah! să dorm! Poate chiar să visez. Lumea întreagă o scenă de teatru... Ce s-ar întîmpla oare dac-ar renunţa la lupta inegală şi s-ar lăsa în voia soartei?

„**Iiiiiiiiii!**”; un zgomot ascuţit, strident şi ameniţător, de metal lovind metalul.

Tremură. Limba i se mişcă în gura uscată şi fierbinte.

Torr şi Tylle ar reîncepe lupta lor seculară.

Leonard Saile ar înnebuni de-a binelea.

Şi, oricine-ar fi fost, învingătorul luptei şi-ar fi însuşit ruina asta de om dement, acest corp zguduit de cutremurări şi rîsete, acest corp animat de o nebunie furioasă, şi l-ar fi plimbat la întîmplare pe suprafaţa acestei lumi timp de zece, douăzeci de ani, ocupînd-o, măsurînd-o cu paşi mări, ţinînd pe ea pompoase audienţe, făcînd gesturi largi, ordonînd execuţii, frecentînd invizibile dansatoare... Leonard Saile - ceea ce-ar rămîne din el - ar fi condus într-una din cavernele secrete spre a deveni acolo prada războaielor şi viermilor timp de douăzeci de ani demenţiali, locuit şi degradat de vechi şi barbare gînduri.

Cînd ar fi sosit nava de ajutor, n-ar mai fi găsit nimic. Leonard Saile ar fi fost ascuns pe undeva de către armata victorioasă din capul lui, ascuns printr-o crăpătură de stîncă, pus acolo ca un cuib în care Torr sau Tylle să poată sta, ocupîndu-l în mod sinistru.

La gîndul acesta, fu gata să se spargă în două.

Douăzeci de ani de demenţă, douăzeci de ani de tortură, obligat să execute ceea ce nu voia să facă. Douăzeci de ani de războaie care l-ar turba şi l-ar sfîşia.

Douăzeci de ani de dezgust şi de frică.

Capul îi căzu pe genunchi. Ochii îl clipiră şi se micşorară cu mici şi scurte zgomote. Timpanele îi explodară sub efectul oboselii.

„**Dormi, dormi**” cîntară vocile blînde venite din mare.

Vreau...vreau să vă fac o propunere, gîndi Leonard Saile. Ascultă, Torr; şi tu, Tylle! Torr, tu; şi tu, Tylle! Torr, ai putea să mă ocupi lunea, miercurea şi vinerea. Tylle, tu ai putea să mă iei în stăpînire duminica, marţea şi sîmbăta; joia fiind ziua mea liberă. Sînteţi de acord?

„**Iiiiiiiii**” cîntară valurile mării, bolborosindu-i în creier.

„**Oooooooooo**” cîntară voci îndepărtate, uşor, foarte uşor.

— Ce spuneţi? Bateţi palma, Torr? Tylle?

— **Nu**, răspunse o voce.

— **Nu**, răspunse o alta.

— Sînteţi prea lacomi, amîndoi, prea lacomi! îi dojeni Saile. Praful o să se-aleagă de casele voastre!

Adormi.

Era Torr, cel cu brăţări de rubine la încheieturi.

Stătea drept lîngă racheta sa şi ridică degetele pentru a comanda armate oarbe. Era Torr, vechi şef de războinici plini de bijuterii.

Era Tylle, amantul femeilor, ucigaşul de cîini!

Cu un rest de luciditate, mîna îi alunecă pe furiş spre tocul agăţat deasupra şoldului. Mîna adormită scoase din el revolverul. Mîna se ridică, revolverul ochi.

Armatele lui Tylle şi Torr se luptau.

Împuşcătura ţîşni.

Glonţul îi zgîrie fruntea şi Saile se trezi.

Rămase treaz timp de alte şase ore, revenindu-şi după

ultimul asalt. Ştia acum că lupta era disperată. Îşi spălă şi-şi pansă rana pe care şi-o făcuse singur. Regretă că nu ochise mai bine, acum totul ar fi fost terminat. Privi cerul. Încă două zile. Încă două. Vino navă, vino! Era istovit de lipsa de somn.

Era inutil să mai lupte. La capătul a şase ore, delira de-a binelea. Înhăţă revolverul, îl lăsă jos, îl apucă din nou, îl duse la tîmplă, apăsă degetul pe detentă, îşi schimbă gîndul, privi din nou cerul.

Se lăsă seara. Încercă să citească, aruncă cartea. O rupse în bucăţele mici şi le arse, numai ca să aibă ceva de făcut.

Era atît de obosit! Într-o oră, hotărî el. Dacă nu se întîmplă nimic pînă atunci, mă voi omorî. De data asta e sigur. O voi face, de data asta.

Îşi pregăti revolverul şi-l puse lîngă el.

Era foarte calm acum, chiar dacă se afla la capătul puterilor. Se va sfîrşi definitiv. Va muri.

Îşi urmări acul ceasului. Un minut, cinci minute, douăzeci şi cinci de minute.

Flacăra apăru pe cer.

Era atît de incredibil încît începu să plîngă. „O rachetă!” spuse ridicîndu-se. „O rachetă!” strigă frecîndu-se la ochi. Se repezi în întîmpinarea ei.

Flacăra strălucea mai viu, se mări, coborî...

Fugi agitîndu-şi cu frenezie mîinile, lăsînd revolverul, alimentele, totul în urma sa. „Vedeţi, Tbrr, Tylle? Sălbaticilor! Monştrilor! V-am învins! Am cîştigat! Au venit să mă scape! Am cîştigat! Dracul să vă ia!”

Rîse răguşit cerului, stîncilor şi dosului palmelor.

Racheta ateriză. Leonard Saile stătea în picioare, balansîndu-se pe ele şi aşteptînd ca uşa să se deschidă.

„Adio, Tbrr! Adio, Tylle!” strigă cu o voce triumfătoare, cu un zîmbet răutăcios pe buze. Ochii îi străluceau.

„**Iiiiii**” se auzi o voce din ce în ce mai încet.

„**Aaaaaa**” se stinseră voci.

Ecluza rachetei se deschise larg şi coborîră doi oameni.

— Saile! îl strigară. Sîntem echipajul navei ACDN 13. Am interceptat S.O.S.-ul tău şi am hotărît să venim să te luăm noi. Nava trimisă de spaţiodromul din Marte nu va sosi mai devreme de poimîine. Şi noi avem nevoie de puţină odihnă. Ne-am gîndit

că ar fi bine dac-am petrece noaptea aici, te-am lua cu noi şi ne-am continua apoi drumul.

— Nu, spuse Saile cu faţa descompusă de groază. Să nu vă petreceţi noaptea...

Nu mai putea vorbi. Căzu pe jos.

— Repede! strigă o voce din vîrtejul aerian pe care-l întrezărea confuz deasupra lui. Fă-i o injecţie cu lichid nutritiv şi una calmantă. Are nevoie de hrană şi odihnă.

— Odihnă, nu! urlă Saile.

— Delirează, spuse încet unul dintre cei doi.

— Nu vreau să dorm! urlă Saile.

— Hai, hai, spuse cu blîndeţe omul. Un ac pătrunse în braţul lui Saile.

Saile se zbătu.

— Nu vreau să dorm! Plecaţi de-aici! urlă cu o strîmbătură oribilă. Oh! Plecaţi de-aici!

— Delirează, repetă omul. Şocul.

— Nu vreau calmant! urlă Saile.

Calmantul i se răspîndi în corp.

„**Iiiiiiiiii!**” cîntară vînturile seculare.

„**Aaaaaaaaaa!**” cîntară mările seculare.

— Nu vreau calmant, nu vreau să dorm, vă rog, nu, nu, nu faceţi lucrul ăsta! urlă Saile încercînd să se ridice. Voi... nu înţelegeţi!

— Calmează-te, bătrîne; acum eşti în siguranţă cu noi, nu-ţi face griji, spuse salvatorul aplecat asupra lui.

Leonard Saile adormi. Cei doi oameni rămaseră în picioare lîngă el.

În timp ce-l observau, trăsăturile i se schimbară brusc. Începu să geamă, să plîngă, să bombăne în somn.

O emoţie violentă îi convulsa faţa. Era faţa unui sfînt, a unui păcătos, a unui demon, a unui monstru, o faţă de întuneric, o faţă de lumină, o singură faţă, mai multe, o armată, un vid, totul, totul!

Se contorsiona în somn.

„**Iiiiiiiiii**”, sunetul îi scăpă de pe buze.

„**Aaaaaaaa**”, urlă el.

— Ce are? întrebă unul dintre cei doi salvatori.

— Nu ştiu. Să-i mai fac o injecţie calmantă?

— Mai fă-i una. Nervii îi sînt de vină. Trebuie să doarmă

mai adînc.

Înfipseră acul în braţul său. Saile se răsuci şi scuipă şi gemu.

Apoi, deodată, muri.

Zăcea acolo, cu cei doi oameni aplecaţi asupra lui.

— Ce grozăvie! spuse unul dintre ei. Ce s-a întîmplat?

— Şocul. Bietul de el! Ce nenorocire! îi acoperiră faţa. Ai mai văzut vreodată o faţă ca aceasta?

— Nebun de-a binelea.

— Singurătatea. Şocul.

— Da, doamne, ce expresie! Sper să nu mai văd niciodată ceva asemănător.

— Ce trist! Ne aştepta cu atîta nerăbdare, noi sosim şi cu toate acestea el moare.

Aruncară o privire în jur.

— Ce facem acum? Vrei să ne petrecem noaptea aici?

— Da. Bine că am mai scăpat de navă.

— Trebuie să-l îngropăm mai întîi, bineînţeles.

— Bineînţeles.

— Şi vom petrece noaptea afară, la aer, nu? E atît de plăcut să respir aer proaspăt, după două săptămîni petrecute în nava asta blestemată!

— Adevărat. Mă duc să-i caut un loc de veci. Tu ar trebui să începi să pregăteşti cina, bine?

— Bine.

— O să dormim bine în noaptea asta.

— Foarte bine, foarte bine.

Săpară un mormînt şi oficiară o mică slujbă. Îşi băură cafeaua de seară în tăcere. Respirară cu nesaţ aerul curat al planetoidului şi priviră falnicul cer şi frumoasele stele strălucitoare.

— Ce noapte frumoasă! spuseră lungindu-se.

— Vise plăcute, spuse unul dintre ei întorcîndu-se.

Şi celălalt răspunse:

- La fel.

Adormiră.

[*Originally published in „Planet Stories Win” 1948; also as „Perchance to Dream”*]